2015-32-014-00018/2016-32-014-00033

Skrivelse af 28. februar 2015 fra advokat

En ejer af et papegøjehold havde 33 dødsfald over en periode. Ejeren fandt det sandsynligt, at foderet havde et svampeindhold, der var sundhedsskadeligt og var årsag til dødsfaldene, og sagsøgte foderfirmaet.

Rådet udtalte:

Rådet har benyttet sagkyndig bistand ved besvarelsen.

Spørgsmål 1:
Kan Det Veterinære Sundhedsråd på baggrund af den histologiske undersøgelse af 14. oktober 2014 udtale sig om, i hvilket omfang alle 33 papegøjefugle afgik ved døden som følge af svampeinfektion?

Svar ad 1:
Den histopatologiske undersøgelse af 14. oktober 2014 omhandler obduktion af 2 papegøjer mærket henholdsvis som P1 og P2. Hos begge fugle har man påvist nekrotiske foci i lunger med svampevækst. Hos den ene er der også fundet svampehyfer i en del af nyren.

Det vil være rimeligt at antage, at svampevæksten har været medvirkende årsag til død hos disse 2 fugle, men andre mulige primære årsager som f.eks. virusinfektioner kan ikke ud fra de foreliggende undersøgelser af de 2 fugle udelukkes.

Det er ikke veterinærfagligt muligt på baggrund af fundende hos de 2 obducerede fugle at udtale sig om omfanget og årsagen til dødsfald hos de resterende fugle.

Spørgsmål 2:
Kan Det Veterinære Sundhedsråd på baggrund af den fra DTU indhentede histologiske undersøgelse og den fra Københavns Universitet indhentede skønserklæring udtale sig, om de i solsikke- og hampfrøene konstaterede svampesporer er den direkte eller indirekte årsag til, at alle Xs 33 papegøjefugle afgik ved døden?

Svar ad 2:
Nej. Se tillige svar ad 1. Det er ikke veterinærfagligt muligt på baggrund af fundende hos de 2 obducerede fugle at udtale sig om omfanget og årsagen til dødsfald hos de resterende fugle.

Der ses ikke ud fra de forelagte sagsakter at være påvist en sikker sammenhæng mellem svampearten i de 2 obducerede fugle og arten af svampe i foder. Aspergillus findes i ca. 700 varianter – de fleste uskadelige og nogle toxinproducerende.

Der findes ingen referenceværdier på svampeindhold i foder til hobbyfugle. Reelt kender man ikke betydningen af svampefundet i frøblandingen.

Aspergillose anses ikke for at være en smitsom sygdom. Generelt gælder det, at sunde fugle med et kompetent immunsystem selv bekæmper aspergillus.

Det er primært fugle, som er svækkede på anden vis – andre infektioner, dårlig ernæring, stress – der angribes af aspergillus.

Indirekte kan der være en sammenhæng mellem en toxinproduktion fra nogle aspergillustyper og dødsfald hos fugle, men den lange sygdomshistorik og obduktionsfundene hos de 2 fugle indicerer ikke en sådan sammenhæng i det aktuelle forløb. Bl.a. vil man ved obduktion/histologi typisk se alvorlige leverforandringer ved forgiftninger.

Sandsynligheden for at 33 sunde papegøjefugle i et givet fuglehold vil dø af aspergillose er meget lille, uanset hvor aspergillus er lokaliseret i omgivelserne.

Rådet blev ved mail af 9. juni 2016 fra advokat anmodet om at besvare supplerende spørgsmål:

Spørgsmål 3:
Det Veterinære Sundhedsråd har i sin besvarelse af spørgsmål 1 oplyst, at det ikke kan udelukkes, at der kan være tale om en virusinfektion

Det Veterinære Sundhedsråd bedes oplyse, hvilket vira der i givet fald kan være tale om?

Svar ad 3:
Virusinfektioner svækker fuglenes immunsystem. Blandt papegøjefugle med virusinfektioner findes mange skjulte "raske" smittebærere – kronisk inficerede fugle med svækket immunsystem.

Kun specifikke test for virus kan be- eller afkræfte virusinfektioner hos fugle. Der foreligger ikke sådanne test fra nogen af de 33 døde papegøjefugle. Sensiviteten af test foretaget på ældre frosne kadavre må forventes at være lavere end på friske kadavre.

I et sygdomsforløb som det foreliggende og på en lokalitet som den givne vil det altid være sådan, at en mulig virusinfektion placeres endog meget højt på en differentialdiagnostisk liste over mulige dødsårsager.

De påviste patologiske forandringer er ikke patognomoniske for en specifik diagnose, men kan være fund, der eventuelt kunne være knyttet til tilstedeværelse af andre patogene agentiae, herunder f.eks. vira.

Rådet finder det ikke muligt, ud fra det forelagte, at komme med en udtømmende liste for hvilke virus der kan være den primære årsag. Virus som Avian Bornavirus, Circovirus "Psittacine Beak and Fether Disease", Herpes Virus spec. "Pacheo´s Disease", Paramyxovirus "New Castle Disease", Orthomyxovirus "fugleinfluenza", kan være mulige vira

Spørgsmål 4:
Det Veterinære Sundhedsråd har i sin besvarelse af spørgsmål 2 oplyst, at der ikke er påvist en sikker sammenhæng mellem de svampe, der er fundet i fuglekadavrene, og de svampe, der er fundet i det analyserede foder.

Det Veterinære Sundhedsråd bedes oplyse, om det er sandsynligt, at der er en sammenhæng mellem svampene fundet i fodret, og svampene fundet i fuglekadavrene, og i bekræftende fald, om det lidt sandsynligt eller meget sandsynligt.

Svar ad 4:
Der er udelukkende foretaget obduktion af 2 fugle
De øvrige 31 papegøjer, som dør over en længere periode er ikke diagnosticerede med aspergillose.

Der kan være en sammenhæng mellem fundet af svamp i foder og svampefundende hos de 2 obducerede fugle, men aspergillus er en saprofytær svamp, der forekommer alle steder og i alle miljøer. Fugt, et varmt miljø, dårlig hygiejne fremmer væksten.
Åbne volierer, som vist på billedet fra dette fuglehold, indebærer også en alvorlig risiko for kontamination fra vilde fugle.
Man kan således ikke med sikkerhed udtale sig om, der er en sammenhæng mellem de fundne svampesporer på frøskaller og svampefundene hos de 2 obducerede fugle.

Det skal anføres at aspergillus svampesporer er hyppigt forekommende herunder kan der henvises til at mennesker dagligt ved indånding indtager mellem 10 og 200 sporer pr kubikmeter luft. I et fuglemiljø vil dette tal overvejende sandsynligt være meget højere.
Et sundt respirationssystem kan håndtere denne mængde uden problemer.

Spørgsmål 5:
Såfremt det Veterinære Sundhedsråd ikke kan udtale sig om, om sagens specifikke solsikke- og hampfrø kan have medført døden for de i sagen specifikke papegøjefugle, bedes det Veterinære Sundhedsråd oplyse, om toxinproducerende aspergillus generelt kan medføre døden for papegøjefugle, når de toxinproducerende aspergillus indtages af papegøjefuglene, og i bekræftende fald, om der skal være tale om større eller mindre mængder.

Svar ad 5:
Det vides ikke om sagens specifikke solsikke- og hampefrø har/kan have overført aspergillose til de 2 specifikke fugle diagnosticeret med aspergillose. Der er ikke foretaget en sammenlignende typeundersøgelse af aspergillus på de to lokaliteter.
Ej heller ved man, om netop den fundne aspergillussvamp er toxinproducerende.

Generelt antages det, at aspergillussporer indtaget i store mængder kan føre til aspergillose - også hos papegøjefugle med store toleranceforskelle inden for forskellige papegøjearter.
Er aspergillustypen en af de få toxinproducerende svampe kan det føre til død.

Rådet er ikke bekendt med at der findes undersøgelser, der angiver hvilke toxinmængder, der giver kliniske symptomer hos papegøjefugle. Definitionen på en toxisk mængde vil sandsynligvis aldrig kunne defineres, idet det som så meget andet ved aspergillose afhænger af fuglenes immunstatus.

Det skal nævnes, at papegøjefugle kun spiser/indtager selve frøkernen. Frøskaller med evt. påviste svampesporer indtages ikke.
Laboratoriet har i dette tilfælde kun påvist svampesporer på frøskaller. Ingen svampe i selve frøkernen.

Spørgsmål 6:
Det Veterinære Sundhedsråd har i sin besvarelse af spørgsmål 2 oplyst, at man typisk vil se leverforandringer ved forgiftning.

Af sagen bilag 5 fremgår, at det ved obduktion er konstateret, at nyrerne er lyse og leveren er spændt.

Det Veterinære Sundhedsråd bedes oplyse, om lyse nyrer eller spændt lever kan være tegn på forgiftning?

Svar ad 6:
Toxiner fra aspergillussvamp vil primært påvirke leveren ofte med sekundære blødninger til følge, dette er ikke set hos de 2 døde fugle. Ingen af de på laboratoriet beskrevne fund er specifikke for en intoxication.
De beskrevne fund ses ofte hos fugle der har været døde i blot få timer - specielt hvis de har været frosset, jvf. svaret fra DTU.

Som oftest vil en mistanke om forgiftning søges bekræftet ved en histologisk undersøgelse på frisk væv og ved en påvisning af toksiner i materialet.

Spørgsmål 7:
Det Veterinære Sundhedsråd har i sin besvarelse af spørgsmål 2 oplyst, at der er meget lille sandsynlighed for, at 33 papegøjer vil dø af aspergilliose, uanset hvor aspergillus er lokaliseret i omgivelserne.

Det Veterinære Sundhedsråd bedes oplyse, om det Veterinære Sundhedsråd med besvarelsen mener, at sandsynligheden for at 33 papegøjer vil dø af aspergillose er meget lille, når aspergillus kommer fra andre lokaliteter end direkte fra fodret?

Svar ad 7:
Det gælder generelt, at det kun meget sjældent ses, at 33 papegøjefugle på én lokalitet vil dø af aspergillose over en periode på flere år - uanset kilden.

Afgørelse:
Sagsøgte blev frifundet.

Sagsøger skulle betale 70.000 kr. i sagsomkostninger til sagsøgte.

Dommen blev anket.

Landsretten stadfæstede byrettens dom.